

A hatáskörök rendezése, a hatósági munka egyszerűsítése

A Tanács Hivatal tájékoztatója

A számítások szerint évente 20 milliónál több alkalommal fordulnak felvilágosításért az ügyfelek a tanácsokhoz, s az államigazgatás különböző szintű szervei évente csaknem 14 millió ügy végére tesznek pontot. A lakosság ügyes-bajos dolgainak törvényes, gyors intézése, igényeik körültekintőbb megvalósítása, és kielégítése azonban csak úgy valósulhat meg, ha fejlődik a tanácsok államigazgatási tevékenysége is. Hogyan halad a különböző szervek hatáskörébe tartozó feladatok összevonása, mik a főbb tendenciák a helyi államigazgatás egységesítésére irányuló törekvések összehangolásában? — Erről nyilatkoztak a Tanács Hivatal illetékesei.

— Az államigazgatási hatáskörök hovatartozásának rendezése — mondották — a tanács törvényből is következik, amely kimondja: a lakosságot közvetlenül érintő államigazgatási feladatok a tanácsok hatáskörébe tartoznak. A helyi államigazgatás egységesítésével kapcsolatban azonban nem ritkán a szélsőséges nézetek. Vannak, akik minden feladatot a tanácsokra bíznanak, míg mások — a tanácsapparátus felkészületlenségére, túlterhelésére hivatkozva — ellenzik ezt a folyamatot. A végletes álláspontokkal szemben véleményünk szerint az a helyes gyakorlat, hogy

több év távlatában gondosan megvizsgáljuk: milyen hatásköröket indokolt átvinni a tanácsokhoz.

Egyidejűleg természetesen azt is mérlegeljük, hogy a szóban forgó hatásköröket a tanács szervezeten belül közelebb lehet-e vinni a lakossághoz — például a megyétől a városokhoz —, azaz, lehet-e egyszerűsíteni, gyorsítani az ügymenetet, megvannak-e, megteremthetők-e a feltételek ahhoz, hogy az eddig nem tanács szerveknél intézett ügyeket a tanács apparátus hatékonyabban, egyszerűbben oldja meg. Az átszervezés a közel-múltban indult meg: a telekkönyv ezen túl a földhivatalokhoz tartozik, a földhivatalokat szorosabb kapcsolatot fűzi a tanácsokhoz, s a tanácsok vettek át egyes belügyi hatásköröket, köztük az állami tüzoltóság helyi szerveit.

Az eddigi — alaposan megfontolt és sokoldalúan előkészített feladatátvitel — tapasztalatai kedvezőek, indokoltak teszik a fokozatos továbblépést.

Részletesebben kell foglalkoznunk például a korszerű állami népességnylván-

tartás előkészítésével. Az indokolatlanul gyakran ismétlődő, különböző célú személyi összeírások, a sokszoros személyi adatbejelentési kötelezettségek nemcsak az azal foglalkozó apparátust terhelik, hanem az adatszolgáltatót, az állampolgárt is. Célszerű lenne ezért az állampolgárok személyi adataival kapcsolatos hatásköröket átadni a tanácsoknak. További egyszerűsítési lehetőség rejlik e feladatok között, városi, fővárosi, kerületi hatáskörbe utalásában. A későbbiekben az adatok feldolgozását, szolgáltatását — ideértve az alapfokon eljáró közési, városi szintű tanácsok tájékoztatását is — egy központi népességnylvántartásban, mintegy személyi adatbankban lenne célszerű elhelyezni, számítógépeken feldolgozhatni és nyilvántartani.

— Az igazgatás egységesítésének folyamatában kell megvizsgálni azoknak a hatósági jogköröknek az államigazgatási szervekhez való átadását is, amelyek jelenleg társadalmi, szövetkezeti szervek, vállalatok, intézmények hatáskörébe tartoznak. Általános tapasztalat, hogy ezeket a feladatokat bürokratikus, bonyolultan intézik, a lakosság nehezen igazodik ki az intézkedő szervek között, s ilyen problémáival nem-egyszer még ma is a tanácsokhoz fordul.

Az ideai esztendő egyik legnagyobb feladata az állami szervek hatáskörének felülvizsgálata, elsősorban a decentralizálás igényével.

Az elemzés kiterjed arra, hogy a hatályos jogszabályokban foglalt hatásköröket le lehet-e adni, s ha igen, milyen tanácsszintre, a tanács és a végrehajtó bizottság, valamint a tanács titzt-

ségviselők mennyiben mentesíthetők az egyedi államigazgatási ügyek intézése alól, valamint arra is, hogy melyek a túlhaladott, formális, felesleges, tehát megszüntethető, illetve egyszerűsíthető feladatok. Az előzetes felmérések szerint körülbelül hatvan-nyolcvan hatósági ügyfajta intézését lehet még leadni. Ezek között egyetlenegy sem munkaigényes, zömükben ritkán és csak egyes helyeken, időszakonként fordulnak elő. A hatáskörrendezés tehát aligha lehet kihátással a létszámra, viszont felkészült apparátust igényel.

— A tanács testület egyedi ügyintézés alóli részbeni mentesítése azért is indokolt, hogy jobban tudjon gondoskodni a terület, illetőleg a település fejlesztéséről, jusson ideje, energiája a lakosság igényeinek mind jobb kielégítésére. Ugyancsak cél-szerű, hogy — irányító és ellenőrző tevékenységének fokozottabb kibontakozása érdekében — csak jelentős egyedi ügyek, például szövetkezetfelzárkás stb., maradjanak meg a végrehajtó bizottság hatáskörében. A rendezést követően természetesen közzé kell majd tenni valamennyi tanács szerv végleges hatásköri jegyzékét.

— E tevékenységünk során **nagy gondot fordítunk a hatósági munka egyszerűsítésére.**

Ez részben az időközben elavult hatáskörök, részben pedig a felesleges eljárási, ügyiratkezelési, ügyviteli mozzanatok megszüntetésére vonatkozik, főként a tömegesen előforduló ügyfajtáknál. A közigazgatás korszerűsítését célzó határozatok egyébként kiemelik, hogy a korszerű igazgatás nem nélkülözheti a technikai feltételek állandó javítását. A tanácsoknál ezen a téren elsősorban az elavult, több mint fél évszázados gépek, berendezések, felszerelések kicserélésére, az adminisztráció modernizálására gondolunk.

— Várható központi intézkedések remélhetően mielőbbi lehetőséget adnak az államigazgatási munka folyamatos továbbfejlesztésére. Az eredmények azonban — és ezt nyomatékosan hangsúlyoznunk kell — csak akkor mutatkoznak, ha a tanács testület, tisztviselők és a szakigazgatási szervek vezetői a hatósági munka irányítását, ellenőrzését, illetőleg felügyeletét a tanács törvény követelményeinek megfelelően szervezik. Az ügyintézés gyorsításának, még emberségesebbé tételének, közérthetőségé javításának nélkülözhetetlen feltétele a helyi vezetés és az egész apparátus tevékenységének, egyetértése — fejeződött be a Tanács Hivatal illetékeseinek tájékoztatója. (MTI)

Seres János képei

Szegeden, a fegyveres erők klubjának Victor Hugo utcai helyiségében állította ki Seres János, a legutóbbi években készített olajfestményeit és tanulmányrajzait. Látványfestészet a Seresé, impresszionisztikus tájelményeit jeleníti meg képein. Parasztdudvarokat, magányos házakat, házsorokat fest, meg csendleteket: virágokat, gyümölcsöket, tárgyakat.

Tisztelegés és őszinte festő Seres János. Tudja, ismeri festészetének határait, s ez mindig tiszteletre méltóbb, mint az értelmetlen lázadás, mint a megtervezett dac. 33. nagyrészt olajfest-

Petőfi korszerű tanítása az általános iskolákban

Nemzetközi tudományos ülés Szegeden

Petőfi Sándornak, hazánk egyik legnagyobb költője születésének 150. évfordulóján városunkban elsőként a Szegedi Tanárképző Főiskola rotta le kegyeletét. Nemzetközi tudományos ülésszakot rendezett tegnap a TIT Csongrád megyei szervezettel közösen a főiskola disztermében Petőfi korszerű tanítása az általános iskolákban címmel. A tudományos ülésszakon megjelentek Csongrád megye és Szeged város magyar szakos szakfelügyelői és általános iskolai tanárai, valamint a főiskola testvérintézményeinek küldöttei.

Rácz Lajos, a Csongrád megyei Hírlap főszerkesztője, a nemzetközi tudományos ülésszak elnöke nyitotta meg a tanácskozást. A program első előadója Hegedűs András tanszékvezető főiskolai tanár, a főiskola főigazgatója volt. Petőfi élő halhatatlansága címmel tartott előadást, melyben a korunkhoz szóló Petőfit idézte. Az élő Petőfi-kép modern tartalmát a következőkben jelölte meg: elvszerűség és teljes emberség, az organikus egysége, a művészet és erkölcs összefonódása, a költészet és valóság szétszakíthatatlansága, a társadalmi ember és az egyedi ember harmóniája, valamint a világszabadság magyar anyanyelvű iskolák-

és a magyar szabadság egy-sége. Egyén és egyetemesség jelentkezik Petőfi Sándor életében és művészetében, a nemzeti kérdéseket mindig világtörténelmi helyzetből és távlatból tudta szemlélni és megítélni. Ebben rejlik modernsége, korszerűsége és „élő halhatatlansága”.

A Szegedi Tanárképző Főiskola testvérintézményeinek képviselőitében ezután dr. Csanda Sándor, a pozsonyi egyetem tanára és dr. Dávid András, az újvidéki oktatásfejlesztő intézet tanácsosa tartott előadást. Dr. Csanda Sándor előadásában a szlovákiai magyar iskolák munkájáról szólt, rámutatott a Petőfi-kép kialakításának közös és eltérő jegyeire, részletesen feltárta a szlovákiai magyar iskolákban fel-dolgozásra kerülő Petőfi-verseket. Kritikusan szólt a jelenlegi helyzetről és felvilá- lantotta a lehetőségeket is. Hangsúlyozta azokat az elő- tnyöket, melyek az ottani magyar iskolákban kialakít- tott Petőfi-tanítás cseh és szlovák kapcsolatainak ösz- seghasonlításaiban nyilvánul meg. Petőfi tanítása a jugo- szláviai magyar iskolákban címmel dr. Dávid András tartott előadást. Feltárta azt a folyamatot, amit az óvo- daktól az egyetemekig fej- lesztettek ki a jugoszláviai magyar anyanyelvű iskolák-

ban, s melyben központi he- lyet kap Petőfi Sándor élete és költészete. Szólt arról, hogy a szerb-horvát iskolák- ban tanuló magyar gyerekek részére, magyar szóval köz- vetítik Petőfi költészetét.

Az iskolai gyakorlat mód- szertanához adott hathatós segítséget az az előadás, melyet Dobcsányi Ferenc főis- kolai adjunktus, Somfai Lászlóné és Erdős János gyakorlóiskolai tanárok Sző- vegillusztrációs lehetőségek, képzőművészeti, zenei pár- huzamok a Petőfi-versek elemzéséhez címmel tartott.

A délutáni programban Keszthelyi György, főiskolai adjunktus a legújabb Petőfi- kutatások eredményeiről szólt, különösen azokat a részleteket emelve ki, me- lyek felhasználhatók az ál- talános iskolai irodalom ta- nításában. A Petőfi-kép el- mélyítésének lehetőségei a szakköri munkában címmel tartott előadást dr. Czúth Béláné, Szeged város to- vábbképzési kabinetjének helyettes vezetője és Esik Zoltánné, Szeged város szak- felügyelője. A nemzetközi tudományos ülésszak utolsó előadását Dobcsányi Ferenc- né, gyakorlóiskolai tanár tartotta Irodalmi kirándulá- sok Petőfi nyomában cím- mel.

Tanácskozás a talajjavításról

A közvélemény megén- kben még csak most ismerke- dik ezzel az új mezőgazda- sági műszaki fogalommal: melioráció. Ez olyan komplex beavatkozást jelent a talaj életébe, amely tartósan nö- velt termőképességét. A komplexitás alatt a teljes belvízrendezést, terepven- getést, szükség szerinti ké- miai javítást, az okszerű táb- lását, a megfelelő útháló- zat kialakítását értjük. Hol tartanak e kulcsfontosságú feladatok megoldásában a Csongrád megyei térszek és állami gazdaságok? És mik a soron következő feladatok? Erről zajlott le tegnap igen értékes országos tanácskozás Tiszaszigeten. Azért itt, mert éppen a tiszaszigeti Búzaka- lász Tsz volt az országban az első termelősövetkezet, amely leghamarabb felismer- te, hogy a különféle talajja- sítási eljárások külön-külön korántsem lehetnek olyan hatásosak, mint az általános melioráció. Tizenhét millió forintot fordítottak Tiszaszi- geten a termelési biztonság javítására, s itt is bebizonyo-

sodott, hogy ma mezőgazda- ságunkban a meliorációs be- ruházások térülnek vissza leghamarabb. Elég csak arra emlékeznünk, hogy sok éven keresztül a Búzakalász Tsz megének egyik leggyengébb gazdalközössége volt, ma pe- dig országosan is az élvo- nalbeliek közé tartozik.

Erre a lehetőségre hivat- kozott megnyitó beszédében dr. Szániel Imre, a Gabona- termesztési Kutató Intézet igazgatója is, amikor gyen- ge termelősövetkezetekének helyzetéről és kilátásairól szólt. Az azonban, hogy miért kell lehetőség szerint minél több fórumon a me- lioráció ügyével foglalkozni a jövőben, dr. Kertész La- josnak, az OMMI Talajtani Osztálya vezetőjének elő- adásából derült ki. Rámuta- tott többek között, hogy a komplex talajjavításban — bár komoly eredményeink vannak — megynék messze elmaradt a szomszédos me- gyéktől. Pontos felmérések szerint 610 ezer 630 hold me- zőgazdaságilag művelt terü- lete van megynéknak, s több mint fele javításra szorul. Sajnos, eddig mindössze 59 és félezer holdon végeztek a megye gazdaságai talajjavi- tást. Valójában semmi sem indokolja, hogy megynék e- ben a kulcsfontosságú mező- gazdasági beruházásban to- vábbra is országosan az utolsó között maradjon.

Annyiból azonban szeren- csésnek mondták megynék helyzetét, hogy a meliorációs munkákon belül 1967-től kezdődően előtérbe került a belvízrendezés, és erre a célra 38 millió forintot már fel tudtunk használni.

A tanácskozás résztvevői később a tiszaszigeti határ- ban tanulmányozták a me- lioráció hatását, s a látottak alapján elismeréssel nyilat- koztak az itt végzett ered- ményes munkáról.

T. L.

Cs. J.

Egészségügyi okból

Utazási tilalom Jugoszláviába

Az Egészségügyi Minisz- terium tájékoztatója szerint a magyar állampolgárok Ju- goszláviába továbbra is csak halaszthatatlan, hivatalos ügyben, szolgálati útleve- llet, és a kijelölt oltóhelyek által kiállított érvényes nemzet- közti himlőoltási-igazolvány- nyal utazhatnak.

Magyar állampolgároknak más európai országokba tör- ténő utazásához jelenleg himlő elleni védőoltás nem szükséges. (MTI)

Bővítik a letenyei határátkelőt

Hazánk egyik legforgalma- sabb határátkelőjénél, Le- tenyénél az utóbbi években átlagosan mintegy 600 000 utas lépte át a magyar ha- tárt. A csúcsforgalom idején a havi forgalom eléri a 200 ez- ret, s ilyenkor az útlevel- és vámhatóságok nehezen bir- kóznak meg a feladattal. A gyors, kulturált vált- és út- levélkezelés feltételeinek megteremtése érdekében a jelenleginek kétszeresére bő- vítik a letenyei határátkelő- állomást. A meglevő 5 gép- kocsiát helyett 10 lesz, s a határátkelő egyik oldalán fogadják a beérkezőket, a másik oldalon pedig a kilé- pőket. Az egész ellenőrző te- rület tető alá kerül. 32 mé- ter széles, fedett fogadóteret alakítanak ki. A Zala me- gyei Tanács Építőipari Vá- lalat munkásai megkezdtek az állomás bővítését, amit a forgalom fenntartása mellett 1973-ban fejeznek be.

Szemes Mari előadójestje

A szerelem elcsépe- lt téma — közölte az est bevezeté- seként a konferansz, Do- monkos Imre. De hát ez — mint később kiderült — egy- szerű trükk volt. Szemes Mari, a hajdani szegedi szí- nész, aki itt kezdte pályá- ját, Ki, hogyan szeret? cí- mű előadójestjével a Novem- ber 7. kultúrotthonban teg- nap este éppen azt bizo- nyította be, hogy a szerelem nem elcsépe- lt téma, s nem is lehet az, amíg ember él a földön.

Rokonszenves, igényes, nagy hatású előadójestet hal- lottunk. A kitűnő művésznő — elvetve minden látványos és muló divatot — az iro- dalom iránti alázattal állt a dobogóra. Nem filozófusként, és nem kikiáltóként, hanem színészként, akinek az a dolga, hogy életet leheljen a leírt szavakba-mondatokba. Szemes Mari dobogója szin- pad volt, amelyen hiteles emberi figurák szólaltak meg, szerettek és szenved- tek, örültek és szomorkod- tak.

A sokszínű tragédiát, lí- rát, ironiát és a vaskos hu- mort is magába ölelő kétré- szes műsor első felében mo- dern, második felében ré-

gebbi műveket hallottunk, közöttük olyan kevésbé is- merteket, mint Buzatti no- vellája, az autóvá vált fele- ségről, Mikszáth jóízű ado- mánya a két szekér murvá- ról, illetve -őregasszonyról, s Weöres Sándor groteszk gyermekversei.

Az előadást a művekkel és a műfajokkal való tökéletes azonosulás jellemezte első- sorban, az őszinte és elemi erejű átélés. Ennek köszön- hető, hogy amikor a tragé- dia színeit kellett a közön- ség elé rajzolni, Szemes Mari épp olyan hitelesnek és minden szavában-mozd- latában igaznak tűnt, mint amikor lírai tónusra váltott át, vagy éppen a humor vaskosabb ágazatainak alko- tásait mutatta be. Manap- ság a szándékos — inkább mesterként — visszafogott- ság-élettelenség, sajnos, di- vat. Szemes Mari előadójest- jén szívből örülhettünk, hogy ennek a nyilván tü- nékeny divatnak még a nyomaival sem találkozunk.

Az előadójest — virág- énekek, spirituálék, stílu- sos, hangulatos előadásával — Vincze Viktória főiskolai hallgató működött közre.

Ü. L.